

**Ахборот тизимидан фойдаланган ҳолда
хисобварақларга хизмат кўрсатилиши юзасидан
_____ -сонли ШАРТНОМА**

_____ шаҳри (тумани)

20__ йил «__» _____

Бир тарафдан АТ «Алоқабанк», кейинги ўринларда «Банк» деб юритилувчи номидан 20__ йил «__» _____ берилган _____ -сонли ишончномага асосан ҳаракат қилувчи Банкнинг **Амалиёт бошқармаси**
(банк филиали номи ёзилади)

Ходжакулов Акмал Эркинович ва иккинчи тарафдан
(филиал бошлиғи (бошқарувчиси) ФИО ёзилади) _____,

(юридик шахсни “фирма ёки ЯТТнинг номи)

кейинги ўринларда “Мижоз” деб юритилувчи номидан _____

(устав, ишончнома ёки ЯТТ бўлса гувоҳнома санаси ва рақамлари ёзилади)

асосида фаолият юритувчи _____,

(корхона (ташкilot, жамият) раҳбари **Лавозими** ёки ЯТТ бўлса унинг **ФИО** ёзилади)

кейинги ўринларда биргаликда “Тарафлар” деб юритилувчи, ушбу Шартномани (кейинги ўринларда “Шартнома”) қуйидагилар тўғрисида туздилар:

I. ШАРТНОМАДА ҚўЛЛАНИЛАДИГАН АТАМАЛАР

Ахборот тизими - ахборотни тўплаш, сақлаш, излаш, унга ишлов бериш ҳамда ундан фойдаланиш имконини берадиган, ташкилий жиҳатдан тартибга солинган жами ахборот ресурслари, ахборот технологиялари ва алоқа воситалари.

“Электрон ҳужжат” - Электрон шаклда қайд этилган, электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ва электрон ҳужжатнинг уни идентификация қилиш имкониятини берадиган бошқа реквизитларига эга бўлган ахборот электрон ҳужжатдир.

Электрон ҳужжат техника воситаларидан ва ахборот тизимлари хизматларидан ҳамда ахборот технологияларидан фойдаланилган ҳолда яратилади, ишлов берилади ва сақланади.

“Электрон рақамли имзо” (ЭРИ) – бу Мижоз томонидан криптографик ўзгартиришлар ёрдамида шакллантирилган ахборот тизимида амалга оширилган ва электрон ҳужжатга қатъий равишда таққосланадиган ҳамда электрон ҳужжатни аутентификациялаш (муаллифлик ва яхлитликни тасдиқлаш) учун фойдаланиладиган, байт йиғиндиси кўринишидаги электрон ҳужжатнинг реквизити.

Электрон рақамли имзо ҳужжатнинг мазмуни ва имзоловчининг махфий калитини қатъий тарзда бир бутун қилиб мувофиқлаштиради ҳамда ушбу имзонинг ҳақиқийлигини бузмаган ҳолда ҳужжатнинг ўзгартирилишига имкон бермайди.

“Мижознинг ЭРИ ёпиқ калити” - Мижоз томонидан ахборот тизими воситаларидан фойдаланган ҳолда мустақил равишда ҳосил қилинган ва Мижоз томонидан электрон ҳужжатнинг электрон рақамли имзони шакллантириш учун мўлжалланган калит (байтлар кетма-кетлиги).

“Мижознинг ЭРИ очик калити” - Мижознинг ЭРИ махфий калитига қатъий ҳолда боғлиқ бўлган ва Мижоз томонидан Мижознинг ЭРИ махфий калити тайёрланганида Шартнома объекти тарафидан автоматик тарзда шакллантириладиган ҳамда Мижоз томонидан шакллантирилган электрон ҳужжатнинг электрон рақамли имзоси тўғрисида (мослигини) Банк тарафидан текширилиши учун мўлжалланган калит (байтлар кетма-кетлиги).

“Мижознинг ЭРИ очик калити сертификати” –Раҳбари имзоси билан тасдиқланган ва Мижоз муҳри босилган, ЭРИ очик калитининг амал қилиш муддатлари кўрсатилган ҳамда Мижознинг ЭРИ очик калити ўн олти хонали белгилар кетма-кетлиги кўринишида тақдим этилган қоғоз шаклдаги ҳужжат.

“Калитнинг ўз мақомини йўқотиши” - фойдаланиладиган калитлар ахборот хавфсизлигини таъминлаётганлигига ишончнинг йўқолиши. Калитнинг ўз мақомини йўқотиш ҳолатларига қуйидагилар киради:

-Муҳит элементларнинг йўқотилиши;

-Муҳит элементларнинг кейинчалик топилиши билан йўқотилиши;

-Муҳим ахборотлар билан ишлаш ваколатига (руҳсатига) эга бўлган ходимларнинг ишдан бўшатилиши;

-Махфий калитни сақлаш ва йўқ қилиш (амал қилиш муддати тугагандан сўнг) қоидаларининг бузилиши;

-Алоқа тизимида ахборотнинг чиқиб кетиши ёки унинг бузиб кўрсатилиши борасида шубҳаларнинг юзага келиши;

-Сир сақланаётган ахборотлар ошкор этилганликда гумон қилинаётган ёки у махфий алоқа тизимида бузилганда (яроқсиз бўлганда);

-Муҳим ахборотни ўз ичига олган электрон калит ташувчиларига нима бўлганлигини аниқлаш имкони бўлмаганда (шу жумладан ташувчи ишдан чиққан ва бу ҳолат ёвуз ниятли кишиларнинг рухсат этилмаган ҳаракатлари натижасида юз берилмаганлиги исботланмаган бўлса).

Калитнинг ўз мақомини йўқотиш ҳолатларига бошқалар ҳам киритилиши мумкин.

“Имзо намуналари карточкаси” - Мижоз томонидан банк ҳисобварақ шартномасига мувофиқ Банкка тақдим этиладиган Мижознинг ҳисоб-китобларини имзолаш ҳуқуқига эга бўлган шахсларнинг имзо намуналари ва муҳри туширилган карточка.

II. ШАРТНОМАНИНГ ПРЕДМЕТИ

2.1. Банк Тарафлар ўртасида тузилган ҳисобварақ шартномасига мувофиқ электрон тўлов ҳужжатларини Банкка юбориштомонидан **ахборот тизимини** қўллаган ҳолда электрон рақамли имзо билан имзоланган электрон тўлов ҳужжатларини айирбошлаш учун зарар бўлган **дастурий воситаларни** ушбу шартномада кўрсатилган шартларда ва муддатларга Мижозга фойдаланишга беради.

2.2. Мижоз ушбу шартнома шартларига тўлиқ риоя этади ва шартнома объектинидан конун ҳужжатларига мувофиқ бўлган мақсадларда ва техник йўриқномасига риоя этган ҳолда фойдаланади.

III. ШАРТНОМА ОБЪЕКТИ

3.1 Тарафлар ўртасида тузилган ҳисобварақ шартномаси бўйича ҳуқуқ ва мажбуриятларини амалга ошириш учун масофадан туриб, ахборот тизимини қўллаган ҳолда зарур бўлган аппарат-дастурий комплексдир, шу жумладан, электрон рақамли имзо.

IV. ШАРТНОМАНИНГ УМУМИЙ ШАРТЛАРИ

4.1 Мазкур шартнома шартлари Банк ва Мижоз ўртасида тузилган ҳисобварақ шартнома шартларига мувофиқ келмаганда ҳисобварақ шартнома шартлари қўлланилади.

4.2 Банк ва Мижоз ўртасида тузилган ҳисобварақ шартномасида кўзда тутилмаган шартлар мазкур шартномада назарда тутилган бўлса, ушбу шартлар ҳисобварақ шартномасига ҳам қўлланилади.

4.3 Мижоз мазкур дастурий воситалардан фақат ҳисобварағи шартномаси бўйича Банк Мижознинг ҳисобварағига тушаётган пул маблағларини қабул қилиш ва киритиб қўйиш, Мижознинг ҳисобварақдан тегишли суммаларини ўтказиш ва тўлаш ҳамда ҳисобварақ бўйича бошқа операцияларни амалга ошириш ҳақидаги фармойишларини (электрон тўлов ҳужжати) бериш учун фойдаланилади.

4.4 Банк Мижозни дастурий воситага уланиш, ундан фойдаланиш ва унда ишлаш бўйича маслаҳатлар бериб, Мижозни дастурий воситада рўйхатга олади.

4.5 Дастурий восита Банк мутахассислари томонидан ўрнатилади ёки Мижоз ахборот технологиялар соҳасида зарур тажрибага эга бўлган мутахассисликка эга бўлса ўзи ўрнатиши мумкин.

4.6 Дастурий восита ўрнатилгандан сўнг Банк Мижозни рўйхатдан ўтказилади.

4.7 Банк ахборот тизимини қўллаган ҳолда мазкур шартнома бўйича Мижозга берилган дастурий восита орқали Банк ва Мижоз ўртасида тузилган ҳисобварақ шартномасидаги хизматларни кўрсатади.

4.8 Мижознинг ҳисобварақларига ахборот тизимидан фойдаланган ҳолда хизмат кўрсатиш, уларни очиш учун асос бўлган банк ҳисобварағи шартномаси ва унинг шартларига асосан амалга оширилади.

4.9 Дастурий воситага уланиш ва ундан фойдаланиш ахборот тизимини қўллаган ҳолда амалга оширади ва қайси ахборот тизимига уланиш ва қандай уланиши мазкур Шартноманинг предмети бўлиб ҳисобланмайди.

4.10 Дастурий восита фойдаланиш учун Банк томонидан Мижозга Электрон рақамли имзо (матнда бунда буён “ЭРИ” деб юритилади) берилади.

4.11 Банк томонидан яратилган ЭРИ калити ташки сақловчи воситаларга ёзилиб Мижозга вақтинчалик фойдаланишга берилади.

4.12 Тарафлар “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”, “Электрон тўловлар тўғрисида”, “Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида”, “Электрон рақамли имзо тўғрисида”ги Қонунлар ва Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 12-июндаги “Электрон тижоратни амалга оширишда тўловларни ўтказишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 120-сонли Қарорига мувофиқ амалга ошириладиган, Электрон Рақамли Имзо усулини эътироф этадилар (тан оладилар).

4.13 Тарафлар ЭРИ текширилиши жараёнида салбий натижа аниқланган тақдирда бу электрон ҳужжат бузилган ҳисобланиб, у банк томонидан қабул қилинмаслигини тан оладилар.

- 4.14 Шартнома объектини бут сақланиши ва уни учинчи шахсга берилиши ҳамда белгиланган тарихда сақламаганлиги натижасида Мижознинг ЭРИ сохталаштирилишига Мижоз жавобгардир.
- 4.15 “Электрон хужжат айланиши тўғрисида” Қонунининг моддасига мувофиқмазкур шартнома доирасида яратилган барчаэлектрон хужжат қоғоз хужжатга тенглаштирилади ва у билан бир хил юридик кучга эга бўлади.
- 4.16 . “Электрон хужжат айланиши тўғрисида” Қонунининг **5-моддасига мувофиқ** Электрон шаклда қайд этилган, электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ва электрон хужжатнинг уни идентификация қилиш имкониятини берадиган бошқа реквизитларига эга бўлган ахборотларэлектрон хужжат эканлиги кўрсатилган бўлиб, Мижознинг ЭРИ билан тасдиқланмаган хужжатлари электрон хужжат сифатида тан олинмайди ва улар юридик кучга эга бўлмайди.
- 4.17 Мижознинг ЭРИ билан тасдиқланмаган хужжатлар Банк томонидан кўриб чиқилмайди ҳамда ижро этилмайди.
- 4.18 Мазкур шартнома доирасида яратилган барчаэлектрон хужжатларюзасидан низо юзага келганида ушбу шартноманинг 1-сонли иловасидаги “Низоли вазиятлар юзага келганда техник экспертиза ўтказиш тартиби тўғрисидаги Низом”га мувофиқ олинган маълумотлар тарафлар ўртасидаги низоли масалаларни хал этиш учун далил бўлиб хизмат қиладиган маълумотлар эканлигини тарафлар эътироф этадилар.
- 4.19 ЭРИ мавжуд бўлмаган электрон хужжатлар низоли масалалар мавжуд бўлган тақдирда, низоли вазиятни хал этишда далил бўлиб ҳисобланмайди.
- 4.20 тарафлар Мижоз раҳбаринингимзоси ва Мижознинг мухри билан тасдиқланиб ЭРИ сертификатида кўрсатилган, Мижознинг ЭРИ очик калити ҳамда унинг ташувчиси Мижозга тегишли эканлигини тан оладилар.
- 4.21 Тарафлар ахборот тизими билан ишлашда вақтнинг ягона шкаласи сифатида Тошкент вақт минтақасини эътироф этадилар.
- 4.22 Банк дастурий воситаларидаги вақт ахборот тизими фойдаланувчилари учун назорат вақти бўлиб ҳисобланади.
- 4.23 Банк Мижознинг факс, e-mail ёки почта алоқаси орқали берилган кўрсатмасига кўра ахборот тизимида Шартнома объектдан фойдаланишни вақтинча тўхтатиб қўяди.
- 4.24 Банк Мижоз калити ўз мақомини йўқотганлиги юзасидан шубҳаланган тақдирда ўз ихтиёрига кўра Мижозни хабардор қилмаган ҳолда Мижознинг ЭРИ очик калитини блокировка қилиш ва Мижоздан ЭРИ калитлари жуфтлигини ўзгартиришни талаб қилишга ҳақли.
- 4.25 Электрон хужжатларни тасдиқлаш мақсадида Мижоздан тегишли тарзда расмийлаштирилган, ҳисоб-китоб хужжатларини қоғоз кўринишида тақдим этилишини талаб қилишга ҳақли.
- 4.26 Банк Мижоз томонидан бажарилган операцияларнинг қонунийлиги ҳақида ундан ёзма тушунтириш олишга ҳамда ушбу тушунтириш олингунга қадар ушбу шартнома ва ҳисобварақ шартномаси бўйича хизматлари кўрсатишни тўхтатиб туриши мумкин.
- 4.27 Мижознинг ноқонуний (шубҳали) операциялар амалга оширилганлиги ҳақида гумонлар мавжуд бўлганда Мижоз ёки унинг вакиллари томонидан операциялар амалга оширилатганлигини, пул ҳисоб-китоб хужжатларининг расмийлаштирилишини, уларнинг мижознинг ваколатли шахслари (раҳбари, бош ҳисобчиси) томонидан имзоланиб тасдиқланишини, ушбу хужжатлар бўйича ўтказмалар фақат айнан электрон имзолаш ҳуқуқи мавжуд бўлган мижоз вакили томонидан электрон имзолаш орқали тасдиқлангандан кейин амалга оширилишини текшириш мақсадда мижознинг жойлашган ери (почта манзили) ёки масофавий хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномада белгиланган манзил бўйича ўрганиши мумкин.
- 4.28 Мижоз мустақил равишда талаб этилган маълумотларни кўрсатган ҳолда махсус “Рўйхатга олиш” модули орқали дастурий воситада рўйхатдан ўтиши, Банк Мижознинг ЭРИ жуфт калитларини ҳосил қилиши ва Мижознинг ЭРИ очик калит сертификатини олади (чиқарилади).
- 4.29 Мижоз Банкка тақдим қилинадиган ЭРИ очик калити сертификатини электрон хужжатларни имзолаш ҳуқуқига эга бўлган, имзо намуналарида кўрсатилган, иккита имзо (биринчи ва иккинчи имзо) ёки битта имзо билан тасдиқлаши мумкин.
- 4.30 Мижоз электрон хужжатларни “Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисида”ги Низомнинг амалдаги талабларига мувофиқ тўлдиради.
- 4.31 Мижоз мазкур шартноманинг 8-бўлимида белгилаб қўйилган электрон хужжатлар билан алмашилиш тартибига риоя этади.
- 4.32 Мижоз ахборот тизимида фойдаланиладиган Мижознинг ЭРИ калитларининг ва паролларини махфийлини сир сақлайди, уларни учинчи шахсларга бермайди.
- 4.33 Мижоз у ваколат бермаган шахслар томонидан дастурий воситага руҳсатсиз кириш уриниши аниқланганда Банкка дарҳол хабар беради.

4.34 Мижоз калитлари ўз мақомини йўқотган тақдирда дарҳол мақомини йўқотган калитларни блокировка қилиш чораларини кўриш учун Банкка хабар бериши ва қисқа муддатларда Банкка ушбу Шартноманинг 2-сонли Иловасига мувофиқ ўз калитларини блокировка қилиш тўғрисида ёзма ариза юборади.

4.35 Мижоз ўз хоҳишига кўра Мижознинг янги ЭРИ жуфт калитларини ҳосил қилиш ва уларни Банкда рўйхатдан ўтказишга ҳақли.

4.36 Мижоз Банкка қўнғироқ қилиб, блокировка учун мўлжалланган сўзни талаффуз қилган ҳолда ўз ишини вақтинча блокировка қилиши мумкин.

4.37 Ҳисобварақ шартномаси ёки мазкур шартнома бекор қилинганда Мижоз Банкдан олган барча шартнома объектини, шу жумладан ЭРИ ёзилган ташқи сақловчи воситаси Банкка топширади.

4.38 Ҳисобварақ шартномаси ёки мазкур шартнома бекор қилинганда Мижозни дастурий востида рўйхатга олиниши бекор қилинади ва унинг ушбу дастурий воситадан фойдаланиши тақиқланади.

4.39 Банк томонидан мижознинг ноқонуний (шубҳали) операциялари аниқланиб бажарилган операцияларнинг қонунийлиги ҳақида мижоздан ёзма тушунтириш сўралганда Мижоз тегишли маълумот ва ҳужжатларни тақдим қилади.

4.40 Банк томонидан ноқонуний (шубҳали) операциялари аниқланиб бажарилган операцияларнинг қонунийлиги ҳақида Мижознинг жойлашган ери (почта манзили) ёки масофавий хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномада белгиланган манзил бўйича текширишлар ўтказилганда мижоз тегишли маълумот ва ҳужжатларни тақдим қилади.

V. ХИЗМАТЛАРГА ҲАҚ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

5.1 Мижоз Банкка кўрсатилган хизматлар бўйича хизмат ҳақларини Тарифларда белгиланган миқдорда ҳисобварақидан биринчи навбатда ва акцептсиз тартибда ундириб олиши мумкин.

5.2 Кўрсатилан хизматлар учун хизмат ҳақи, агар ҳисобварақ шартномасида бошқача ҳолат назарада тугилмаган бўлса, хизмат кўрсатилган куни ундириб олиниши ёки хизмат ҳақи ҳар ойнинг охирида ундириб олиниши мумкин.

5.3 Мижознинг миллий валютадаги маблағлари етарли бўлмаган ҳолларда, Банк Мижознинг мавжуд валюта маблағларини ундирув амалга ошириладиган кундаги Марказий банкнинг курси бўйича конвертация қилиш орқали хизмат ҳақларини ундириб олиши мумкин.

5.4 Мазкур шартномани бажариш бўйича юзага келган барча харажатлар Мижоз томонидан тўланади.

5.5 ЭРИ актив ёпиқ калити йўқотилган тақдирда у Банк томонидан белгиланган тарифларга кўра комиссия харажатларини тўлаши лозим.

VI. ТАРАФЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

6.1 Банк Мижозга тегишли бўлган, Мижознинг ЭРИ калити учинчи шахслар томонидан фойдаланилиши натижасида Мижозга етказилган зарар учун жавобгар эмас.

6.2 Банк Мижознинг “Интернет” очик тармоғига кириш усули ва жойини назорат қилмайди ҳамда унинг юзасидан жавобгар эмас.

6.3 Мазкур шартнома бекор қилинган тақдирда Тарафлар ушбу шартноманинг амал қилиши даврида шакллантирилган, Мижознинг ЭРИ билан тасдиқланган барча электрон ҳужжатлар юзасидан Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ жавобгар бўладилар.

6.4 Электрон тизимидан фойдаланишда Мижоз билан Банк ўртасида низоли вазиятлар юзага келган тақдирда Тарафлар “Низоли вазиятлар юзага келганда техник экспертиза ўтказиш тартиби тўғрисида Низом” (ушбу Шартноманинг 1-сонли Иловаси)га мувофиқ низоларни кўриб чиқишда иштирок этиш, кўрсатилган Низом талабларини бажаришни ва низоли вазиятни кўриб чиқиш хулосаларига мувофиқ жавобгарликни ўз зиммасига оладилар.

6.5 Тарафлар электрон тизимидан фойдаланиши жараёнида юзага келган иқтисодий ва бошқа низоларни ҳал этилишида ушбу шартномада иштирок этаётган манфаатдор тарафнинг сўрови бўйича ўзининг баҳолари, далил ҳамда хулосаларини ёзма равишда тақдим этадилар.

6.6 Тарафлар мажбуриятни лозим даражада бажариш учун ўзига боғлиқ бўлган барча чораларни кўрганлигини исботласа, айбсиз деб топилади.

6.7 Айбнинг йўқлиги мажбуриятни бузган шахс томонидан исботланади.

VII. ТАРАФЛАРНИ ЖАВОБГАРЛИҚДАН ОЗОД ЭТУВЧИ ҲОЛАТЛАР (ФОРС-МАЖОР)

7.1 Тарафлар енгилмас куч таъсиридаги ҳолатлар (форс-мажор), яъни тарафлар кўра билолмаган ёки олдини ололмайдиган, тарафларнинг иродаси ва хоҳишидан ташқари вужудга келадиган ҳолатлар натижасида мазкур шартнома бўйича ўз мажбуриятларини бажармаган ёки лозим даражада бажармаганликлари учун жавобгарликдан озод этиладилар.

7.2 Мажбуриятни бажармаган ёки лозим даражада бажармаган шахс мажбуриятни лозим даражада бажаришга енгиб бўлмайдиган куч, яъни фавкулотда ва муайян шароитларда олдини олиб бўлмайдиган вазиятлар (форс-мажор) туфайли имкон бўлмаганлигини исботлай олмаса, жавобгар бўлади.

7.3 Форс-мажор ҳолатлар бўлиб, ёнгин, сув тошқини, зилзила ва бошқа табиий офатлар, эпидемия, техник фожиялар, харбий ҳаракатлар, фавкулотда вазиятлар, давлат органлари томонидан қабул қилинадиган қарорлар ҳисобланади.

7.4 Форс-мажор ҳолат натижасида ўз мажбурият бажара олмаётган тараф иккинчи тарафни форс-мажор ҳолат вужудга келган кундан ва тугашидан 3 банк кун ичида, форс-мажор ҳолатлар вужуд келганлиги, давом этиши тахмин қилинаётган муддат, тугаш муддати ҳақида ёзма огоҳлантиради.

7.5 Енгиб бўлмайдиган кучлар ҳолатларига Тарафлар таъсир ўтказма олмайдиган ва вужудга келганлиги учун жавобгар бўлмайдиган ҳодисалар, масалан, зилзила, сув тошқини, ёнгин, шунингдек мазкур контракт бажарилишига тўсқинлик қилувчи иш ташлаш, ҳукумат қарорлари ёки давлат органларининг фармойишлари, ҳар қандай тусдаги харбий ҳаракатлар қиради.

7.6 Табиий офатлар, ёнгинлар, ҳалокатлар, электр энержияси тармоғининг ўчириб қўйилиши, алоқа линиясининг шикастланиши, оммавий тартиббузарликлар, иш ташлашлар, харбий ҳаракатлар, учинчи шахсларнинг ноқонуний ҳаракатлари, тарафларнинг бири учун бажарилиши мажбурий бўлган, шартномада кўрсатилган фаолият турларини бевосита ёки билвосита таъқиқловчи ёки тарафларнинг шартнома бўйича ўз мажбуриятларини бажаришларига тўсқинлик қилувчи қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши.

7.7 Банк техник ёхуд компьютер дастурларини қўллаш муносабати ёки банк ва банклараро электрон тизимнинг ишдан чиқиши ҳамда носозлиги туфайли ўз мажбуриятларини бажараолмаганлиги учун жавобгарликдан озод қилинади.

7.8 Енгиб бўлмайдиган кучлар ҳолатларини вақт қилиб келтирадиган Тараф, бундай ҳолатлар вужудга келгани тўғрисида бошқа Тарафни ёзма равишда дарҳол (7 иш кун ичида) хабардор қилади.

7.9 Тарафларнинг талаби бўйича тегишли орган томонидан берилган форс мажор ҳолат юз берганлигини тасдиқловчи ҳужжат тақдим этилади.

VIII. МИЖОЗГА ХИЗМАТ КўРСАТИШ ТАРТИБИ

8.1 Банк қоида тариқасида ахборот тизими бўйича узатиладиган ҳужжатларни соат 9.00дан 16.00га қадар қабул қилади.

8.2 Уланишни ўрнатиш ва электрон ҳужжатларни қабул қилиш-узатиш жараёнида фаол Тараф бўлиб Мижоз ҳисобланади.

8.3 Ахборот тизимидан фойдаланган ҳолда Банкка ҳужжатларни етказишнинг имкони бўлмаганда ҳужжатлар Мижоздан асл нусха кўринишида қабул қилинади.

8.4 Ахборот тизими бўйича Банк томондан қабул қилинган, Мижознинг зарур миқдордаги ЭРИ билан имзоланган электрон (тўлов) ҳужжатлар Банкка етказиб берилган деб ҳисобланади ва бу ҳужжатлар “етказиб берилган” мақомини олади.

8.5 Ахборот тизими бўйича етказиб берилган электрон ҳужжатлар Банкда фақат операцион кун мобайнида кейинги автоматик текширувдан ўтказилади.

8.6 Текширув натижаларига кўра Мижозга ҳужжатни ишловга қабул қилиш ёки бракка чиқариш тўғрисида яқуний қарор тақдим этилади.

8.7 “Тўлов топшириқномаси” электрон ҳужжатни олишда Банк Мижознинг ЭРИ ҳақиқийлигини, ҳужжат реквизитларининг тўғри тўлдирилганлигини, Мижознинг ҳисоб рақамида дебет сальдо юзага келиш эҳтимолини текширади.

8.8 Агар ҳужжат бракка чиқарилса у Банк томонидан қабул қилинмайди ва бу ҳақда Мижоз ҳужжатининг мақомида сабабини кўрсатган ҳолда “қайтарилган” (бракка чиқарилган) белгиси қўйилади.

8.9 Банкда тўлиқ автоматик текширувдан ўтган ва ишловга қабул қилинган электрон ҳужжатлар “ишловда” мақомига эга бўлади.

8.10 Банк операционисти томонидан ижро қабул қилинган электрон ҳужжат “ижрода” мақомига ўтади.

8.11 Банк соат 15.00га қадар қайта ишловга қабул қилинган банклараро ҳужжатларни ўша куннинг ўзида ижро учун қабул қилади, кўрсатилган вақтдан кейин қайта ишловга қабул қилинган ҳужжатлар Банк томонидан ижро учун кейинги иш кунига ўтказилиши мумкин.

8.12 Ҳужжатни ижро учун қабул қилиш тўғрисидаги якуний қарор Банк операционисти томонидан қабул қилинади.

8.13 Банк томонидан ижро этилган ва Мижознинг кўчирмаси бўйича амалга оширилган тўлов ҳужжати “Ижро этилган” мақомини олади.

IX. ШАРТНОМАНИ ЎЗГАРТИРИШ ВА БЕКОР ҚИЛИШ **АСОСЛАРИ ВА ТАРТИБИ**

9.1 Банк ушбу шартноманинг 8-бандида белгиланган “Интрнет-банкнинг” тизимида Мижозга хизмат кўрсатиш тартибига, Мижозни алоқа воситалари, шу жумладан <http://www.aloqabank.uz> манзили бўйича Банкнинг сайтида эълон ва маълумотларни жойлаштириш орқали олдиндан, бирон ўзгартиришлар кучга киришидан камида ўн кун олдин, хабардор қилган ҳолда бир тарафлама ўзгартириш ҳуқуқига эга.

9.2 Банк хизматлари учун тўловлар кечиктирилган тақдирда шартноманинг бир тарафламани бекор қилиши мумкин.

9.3 Мижоз томонидан шартнома шартлари бажарилмаганида ёки лозим даражада бажарилмаганида Банк ўз хоҳишига кўра шартнома шартини ўзгартириш ёки бекор қилишни талаб қилиш мумкин.

9.4 Банк тарифлари ўзгарганда Банк ўз хоҳишига кўра шартнома шартини ўзгартириш ёки бекор қилишни талаб қилиш мумкин.

9.5 Мижоз шартнома объектини Банкнинг рухсатисиз учинчи шахсларга фойдаланишига берган тақдирда, Банк ўз хоҳишига кўра шартномани муддатидан олдин бекор қилиши ҳамда етказилган зарарни ҳамда неустойкани тўлиқ тўлашни талаб қилиши мумкин.

9.6 Мазкур Шартнома бўйича тарфлар ўз мажбуриятларини тўлиқ бажарганларидан сўнг бекор бўлган ҳисобланади.

9.7 Мазкур шартномани бекор қилмоқчи ёки ўзгартирмоқчи бўлган тараф иккинчи тарафга шартномани бекор қилиш ёки ўзгартириш шартларини кўрсатган ҳолда шартномани бекор қилиш ёки ўзгартириш тўғрисида шартлар лойиҳасини юборади.

9.8 Мазкур шартномани бекор қилиш ёки ўзгартириш тўғрисида шартлари лойиҳасини олган тараф, олган кундан бошлаб 15 кун ичида ушбу лойиҳани кўриб чиқиб, иккинчи тарафга жавоб хати юборади.

9.9 Мазкур шартноманинг 9.4 бандида кўрсатилган муддат ичида шартномани бекор қилиш ёки тўғрисидаги шартнома лойиҳасини олган тараф иккинчи тарафга лойиҳа юзасидан жавоб хати юбормаса, шартнома бекор қилинган ҳисобланади.

9.10 Шартнома шартлари ўзгартирилган бўлса, шартнома ўзгартирилгунча Мижоз томонидан бажарилмаган ёки лозим даражада бажарилмаган мажбуриятлар тўлиқ бажаришдан озод қилмайди.

9.11 Банк томонидан Мижознинг шубҳали (ноқонуний) операциялари аниқланган тақдирда Банк ушбу шартномани ёки ҳисобварақ шартномасини бир томонлама бекор қилиши мумкин.

X. ШАРТНОМА БЎЙИЧА ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ТЎХТАТИШ **АСОСЛАРИ ВА ТАРТИБИ**

10.1 Мижоз тарафлар ўртасида тузилган ҳисобварақ шартномаси ёки/ва мазкур шартнома бўйича мажбуриятларини бажарганида ёки лозим даражада бажарганида Банк ҳисобварақ шартномаси ёки/ва мазкур шартнома бўйича ўз мажбуриятларини бажаришни тўхтатиб қўйиши мумкин.

10.2 Мижоз шартнома объектидан мазкур шартнома шартларига мувофиқ фойдаланмаганида Банк Мижознинг электрон (тўлов) ҳужжатларини қабул қилмаслиги, қабул қилинган электрон (тўлов) ҳужжатларини ижро қилмаслиги мумкин.

10.3 Мижоз мазкур шартнома шартларига риоя қилмаган ҳолда ёки қонун ҳужжатларига ҳилоф равишда шартнома объектидан фойдаланган ҳолда мазкур шартнома ва банк ҳисобварақ шартномаси бўйича хизматларни кўрсатишни **камида** уч кунгача тўхтатиб қўйиши мумкин.

10.4 Мижоз томонидан мажбуриятлари бажарилмаслиги ёки лозим даражада бажарилмаслиги бўйича ёзма тушинтириш берилмагунча ва унинг мажбуриятлари тўлиқ бажарилмагунча тўхтаб турилиши мумкин.

10.5 Сўралган электрон (тўлов) ҳужжатлари 5 (беш) банк иш куни мобайнида тақдим этилмаган тақдирда Банк ушбу ҳужжатлар тақдим этилгунга қадар Мижозга хизмат кўрсатишни тўхтатиб туриши мумкин.

10.6 Мижоз томонидан юборилган электрон (тўлов) ҳужжатининг мазмунига кўра уни ўтказиш учун Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатлари ёки банк ҳисобварағи шартномасига мувофиқ қўшимча ҳужжатлар талаб этилган тақдирда ва уларни электрон шаклда етказиш мумкин бўлмаган ҳолларда Банк бу электрон (тўлов) ҳужжат ижросини тўхтатиб туриши ёки ижро қилмаслиги мумкин.

10.7 Банк Мижозни ўн кун олдин огоҳлантирган ҳолда белгиланган тарифни бир тарафлама ўзгартириши мумкин.

10.8 Мижоз ўз хоҳишига кўра ЭРИ актив очиқ калитини амал қилишини муддатидан олдин тўхтатиш ва Банка ушбу Шартноманинг 2-сонли Иловасига мувофиқ ўз ЭРИ актив очиқ калитини блокировка қилиш тўғрисида ёзма хабар юбориши мумкин.

10.9 Банк хизматлари учун тўловлар кечиктирилган тақдирда Банк Мижозга хизмат кўрсатишни тўхтатиб қўйиши мумкин.

10.10 Мазкур шартнома бўйича хизмат кўрсатишни тўхтатиш дастурий воситани ўчириш, ЭРИ калитини билакировка қилиши ва бошқа техник усуллар билан давстурий воситадан фойдаланишни чеклаш ёки Мижознинг электрон (тўлов) ҳужжатларини қабул қилмаслиги, қабул қилинган электрон (тўлов) ҳужжатларини ижро қилмаслик усуллари орқали амалга оширилиши мумкин.

XI. ШАРТНОМАНИНГ АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ

11.1 Мазкур шартнома ҳар икки тараф уни имзолаган вақтдан эътиборан кучга киради ва нумайян муддат давомида амал қилади.

11.2 Тарафлардан бири иккинчи тарафни камида 30 кундан олдин ёзма равишда огоҳлантирган ҳолда бир тарафлама шартномани бекор қилишга ҳақлидир, мазкур шартномада назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

11.3 Банк хизматларига тўловлар юзасидан мажбуриятлар Мижоз томонидан бузилган тақдирда Банк Мижозни 10 (ўн) календарь кун олдин хабардор қилган ҳолда шартномани бир тарафлама бекор қилишга ҳақли.

11.4 Мижоз билан тузилган банк ҳисобварағи шартномасининг бекор қилиниши ва ҳисоб рақамининг ёпилиши мазкур шартномани бекор қилишга асос бўлади.

XII. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

12.1 Мазкур шартнома юзасидан низолар ушбу шартномага 1-сонли Иловага мувофиқ ўзаро манфаатлар ҳисобга олинган ҳолда музокаралар йўли орқали ҳал қилинади, келишувга эришилмаган тақдирда низо суд тартибида ҳал этилади.

12.2 Шартномага киритилган барча ўзгартиш ва қўшимчалар тарафлар томонидан оддий ёзма равишда тузилгач, имзоланиб ва муҳр билан тасдиқлангач кучга киради, қонун ҳужжатлари ҳамда ушбу шартномада Банкнинг шартномага Мижознинг розилигисиз ўзгартириш киритиш ҳуқуқи кўрсатилган ҳоллар бундан мустасно. Мазкур шартноманинг барча Иловалари унинг ажралмас қисми ҳисобланади.

12.3 Шартноманинг айрим шартлари, амалдаги қонунчиликка киритилган ўзгартиришлар туфайли уларга амал қилиниши мумкин бўлмаган ҳолатга келганда, тарафларнинг талаби билан қайта кўриб чиқилиши мумкин.

12.4 Мазкур шартнома бир хил юридик кучга эга бўлган, ҳар бир тараф учун биттадан, 2 нусхада тузилган.

12.5 Тарафлар ўз юридик манзиллари ўзгарган тақдирда уч кунлик муддат ичида бир-бирини хабардор қилиши лозим.

XIII. ТАРАФЛАРНИНГ ЮРИДИК МАНЗИЛИ ВА РЕКВИЗИТЛАРИ

«БАНК»

«МИЖОЗ»

(юридик шахснинг тўлиқ номи ва
ташқилий ҳуқуқий шакли)

(хўжалик юритувчи субъектнинг номи ва
ташқилий ҳуқуқий шакли)

(индекс, почта адрес, тел.)

(индекс, почта адрес, тел.)

(СТИР)

(СТИР)

(лавозим, Ф.И.О.)

(лавозим, Ф.И.О.)

М.Ў.

Имзо

М.Ў.

Имзо

«___» _____ 20__ й.

«___» _____ 20__ й.

1-сонли Илова

**Низоли вазиятлар юзага келганда
техник экспертиза ўтказиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1. Мазкур Низомда низоли вазият сифатида Мижознинг Банкка нисбатан электрон ҳужжат ва унинг Электрон Рақамли Имзоси ҳаққонийлиги бўйича эътирозлари мавжудлиги тушунилади.
2. Мижоз Банкка ўз ҳисобварағи бўйича операцияни амалга оширишда асос бўлиб хизмат қилган Электрон Рақамли Имзога эга ҳужжат бўйича эътирозини ўз ичига олган аризани Банкка тақдим этади.
3. Банк Мижознинг аризаси берилган кундан эътиборан беш иш кунидан ортиқ бўлмаган муддат мобайнида аризани кўриб чиқиш учун “Низоларни ҳал этиш комиссияси”ни тузиши шарт. Комиссия таркибига Мижоз ва Банк вакиллари ҳамда заруратга кўра мустақил экспертлар киритилади. Комиссия аъзоларини танлаш барча иштирокчилар билан келишилган ҳолда амалга оширилади.
4. Низоларни ҳал этиш комиссияси томонидан низоли вазиятни кўриб чиқиш натижаси бўлиб илова қилинган ҳужжат бўйича Мижознинг Электрон Рақамли Имзоси ҳақиқийлиги юзасидан жавобгар томонни аниқлаш ҳисобланади.
5. Низоларни ҳал этиш комиссияси 5 (беш) иш кундан ортиқ бўлмаган муддат мобайнида аризани кўриб чиқилишини амалга оширади.
6. Низоларни ҳал этиш комиссияси Мижознинг эътирозига асос бўлган Электрон Рақамли Имзо билан тасдиқланган ҳужжат бўйича Банк томонидан амалга оширилган операцияларни техник экспертизадан ўтказилади.
7. Низоларни ҳал этиш комиссияси Мижознинг Электрон Рақамли Имзо очик калити, унинг амал қилиш муддатлари ҳамда уни Мижозга тегишли эканлиги юзасидан техник экспертиза ўтказилади.
8. Низоларни ҳал этиш комиссияси электрон ҳужжатдаги Мижознинг Электрон Рақамли Имзоси ҳақиқийлигини техник экспертизадан ўтказилади.
9. Техник экспертиза тақдим этган маълумотлар асосида Низоларни ҳал этиш комиссияси далолатнома тузади.
10. Қуйидаги вазиятлардан бири юзага келган тақдирда Банк Мижоз олдида жавобгар ҳисобланади:
 - a) Мижознинг ҳисобварағи бўйича операцияни бажарилишида Банк учун асос бўлиб хизмат қилган, Мижоз томонидан берилган электрон ҳужжатни Банк тақдим этамаганда;
 - b) Мижознинг ҳисобварағи бўйича операцияни бажарилишида Банк учун асос бўлиб хизмат қилган электрон ҳужжатда Мижознинг Электрон Рақамли Имзоси ҳақиқий бўлиб чиқмаганда;
 - c) Мижоз Банкнинг мансабдор шахси томонидан имзоланган, Банк томонидан билдиришнома қабул қилинган вақт кўрсатилган ва банк мухри туширилган Мижознинг махфий ҳамда унга мос Электрон Рақамли Имзо очик калитларининг амал қилишини тугатиш тўғрисида Билдириш қоғози тақдим этилганда; (ушбу Шартноманинг 3-сонли иловаси)
 - d) Мижознинг Электрон Рақамли Имзо очик калити Мижозга тегишли эканлиги тасдиқланган, Мижознинг Электрон Рақамли Имзоси ҳақиқийлиги Низоларни ҳал этиш комиссияси томонидан эътироф этилган электрон ҳужжат Банк томонидан тақдим этилган тақдирда Банк Мижознинг ҳисобварағидан бажарилган операциялар юзасидан Мижоз олдида жавобгар бўлмайди.

Банк:

Мижоз:

_____ (имзо кўювчи шахснинг лавозими, Ф.И.О.)

_____ (имзо кўювчи шахснинг лавозими, Ф.И.О.)

_____ (Имзо ўрни)

_____ (Имзо ўрни)

М.Ў.

М.Ў.

Ахборот тизимидан
фойдаланган ҳолда
хисобварақларга хизмат
кўрсатилиши юзасидан
20__ йил “__” _____ даги
_____ -сонли Шартномага

2-сонли Илова

**Мижоз Электрон Рақамли Имзо калитининг махфий
ва очик калитларини бекор қилиш бўйича
БИЛДИРИШНОМА**

Мижоз _____ нинг
Идентификацион рақами _____ бўлган Электрон Рақамли Имзо очик калитини
20__ йилнинг “__” _____ соат ____ минут ____ дан эътиборан ҳақиқий эмас деб хисобланиши ҳақида
_____ ни билдираман.

Мижознинг Электрон Рақамли Имзо очик калитига мос махфий калит очик калит ўз кучини йўқотган вақтдан
эътиборан ўз кучини йўқотади.

20__ йилнинг “__” _____

Корхона раҳбари _____
(Ф.И.Ш.) _____ имзо

М.Ў.

Банк томонидан тўлдирилади

Банк томонидан қабул қилинди: 20__ йилнинг “__” _____ соат ____ минут ____

Мижознинг Электрон Рақамли Имзо очик калити Идентификацион
рақами _____

Дастур блокировка қилинган вақт: 20__ йилнинг “__” _____ соат ____ минут ____

Дастур администратори _____
(ф.и.ш.) _____ имзо

М.Ў.